

TRUYỆN VUI TRONG GIA ĐÌNH XÃ HỘI HỌC

• **TÂM SỰ CỦA CON TRÂU NHÂN NĂM CỦA NÓ.**

- Ông Xã hội học ơi! Ông là người am hiểu đời sống xã hội. Ông đi sát nông thôn và đồng ruộng. Ông có thể hiểu về tôi hiểu thêm về nông thôn và về tôi chăng?

Có thể chính ông là người giải cho tôi những nỗi oan ức từ bao năm trời.

Con chó nó bảo nó không ăn trâu bao giờ và chính tôi mới ăn trâu. Nó nói:

Chẳng phải dê mà chẳng phải trâu,

Cả đời không ăn một miếng trâu.

Chả là nó thấy tôi cứ nằm trong chuồng nhai bồm bẻm như mấy cụ ăn trâu. Không phải đâu, tôi chỉ nhai đi nhai lại, nhai cho kỹ những gì tôi đã ăn. Dân tộc các ông chẳng thường nói: “Ăn phải nhai, nói phải nghĩ” là gì?

Các ông lắm lúc bảo tôi là “đồ nhai lại” với một giọng của mình cho nó dễ tiêu thì có gì là đáng xấu. Đáng xấu chẳng có lẽ ở ngay các ông, nếu như chỉ biết nhai lại những điều đã cũ kỹ. Nói đi nói lại những điều mà chính mình đã nói. Thế không phải nhai lại là cái gì?

Xã hội học là bám sát cuộc sống. Cuộc sống luôn luôn đổi mới. Cuộc sống có lặp lại bao giờ? Lý luận mà không vận dụng được vào cuộc sống là thứ lý luận chết. Nói lý luận mà không gắn cuộc sống thì chỉ là lý luận suông. Đó là lý luận của người khác, lý luận được nhai lại lý luận của nhà xã hội học là linh hoạt và phong phú. Chỉ có bám sát cuộc sống, chỉ có không nhai lại, mới thực sự là xã hội học.

Nhân dịp năm mới, năm của bản thân tôi, tôi xin chúc cho Tạp chí *Xã hội học* bám sát

hơn nữa với cuộc sống, luôn luôn phát hiện những cái mới, để chẳng có nhai lại bao giờ.

Năm nay kỷ niệm 150 năm ngày sinh nhà thơ Nguyễn Khuyến. Tôi hơi giận ông ấy đã chế giễu tôi, coi tôi là một kẻ lười lao động.

Ông ấy viết “Sáng tai họ, điếc tai cày” là có ý nói con trâu lười, bảo cày thì điếc, bảo nghỉ ngơi thì không điếc.

Thực ra, dưới chế độ thực dân, phong kiến, bác nông dân làm cho địa chủ, bị bóc lột thậm tệ mà vẫn cứ nai lưng ra làm và bắt tôi làm theo Bác ấy rừ rừ tôi:

Trâu ơi ta bảo trâu này,

Trâu ra ngoài ruộng trâu cày với ta.

Cày cho địa chủ mà hùng hục suốt ngày thì ai chịu được. Đúng là nhiều lúc tôi già điếc. Bởi cái thức lao động mà các ông gọi là tha hóa ấy thì lao động nhiều làm gì cho khổ thân.

Ngày nay thì khác. Ngày nay, ruộng vào hợp tác, các bác nông dân vào hợp tác anh em nhà trâu chúng tôi cũng vào hợp tác. Đời sống của tôi cũng khác hơn. Rét thì bác ấy đốt lửa cho tôi cũng khá hơn. Rét thì bác ấy đốt lửa cho tôi sưởi ấm. Đói thì bác ấy ném cho nắm rom để cả đêm vừa nhai vừa nghĩ.

Từ ngày có chính sách khoán, năng suất lúa lại cao hơn, và đời sống nông dân càng khá hơn. Nhưng đáng buồn là công việc nặng nề lại dồn cả trên vai tôi. Có khi cày cả ngày. Có khi nghỉ một lúc rồi đem lại cày. Đáng lẽ thu hoạch cao

hơn thì phải đầu tư vào việc cải tạo công cụ, phải từng bước đẩy mạnh cơ giới hóa. Nhưng nhiều nơi chỉ biết tăng cường độ lao động của cả con người và con trâu.

Tôi sẽ mỗi ngày một kiệt sức đi nếu như nông thôn không chấp hành đúng chính sách của Đảng, không tích cực giải quyết cái khâu then chốt là cách mạng khoa học – kỹ thuật.

Tông mong sang năm mới, kỹ thuật nông nghiệp được phát triển hơn và lao động của tôi cũng dần dần được giảm nhẹ. Tôi nghĩ rằng, tương lai loài trâu chúng tôi không chỉ đóng góp vào việc cày bừa mà còn có thể cung cấp thịt, sữa, đem lại sự béo tốt cho con người. Ở Ấn Độ người ta nuôi trâu để lấy sữa rất nhiều. Các ông quá sùng bái con bò, tưởng rằng sữa chúng tôi không tốt bằng sữa chúng nó.

Đã có nhiều nhà khoa học khuyến khích các hợp tác xã phát triển nuôi trâu, bởi vì trâu không ăn vào lương thực của con người. Người ta muốn nuôi thêm hàng triệu con trâu, những xã hội học của các ông không tính toán đến số cỏ để nuôi một triệu con con trâu ấy. Nông thôn hiện nay làm gì có cỏ cho chúng tôi ăn. Có những khi được thả trên bờ đê, mà suốt cả buổi chiều chả kiếm đâu được cỏ, phải trở về chuồng với bụng lép lép. Tôi nghĩ rằng vấn đề nuôi trâu, sử dụng trâu đang là một vấn đề của chính các ông, những nhà xã hội học.

Dưới chế độ mới, tôi vui mừng được đóng góp vào đời sống thẩm mỹ của nhân dân. Bao nhiêu người làm thơ về trâu, chụp ảnh trâu, vẽ tranh trâu.

Riêng sừng của trâu đã được gọt giữa dưới bàn tay khéo léo của bao nhiêu nghệ sĩ. Sừng trâu biến thành con hạc, con công, thành cây tre, cây nho, thành chiếc thuyền rồng đặt trong tủ kính, thành chiếc đèn để các ông đọc sách đêm khuya, thành chiếc lược để chải mái tóc cô gái Việt Nam. May là tôi sống ở Việt Nam, nếu

không thì, như ông Mác đã nói, trong xã hội học tư sản, họ lấy sừng của tôi để cắm đầu lên của nhau.

Tôi cũng thích giữ nguyên cái sừng làm bình rượu cho hai người bạn uống chung với nhau, củng cố thêm tình thân yêu của họ.

Tôi cũng chẳng muốn ai chui vào sừng của tôi. Bởi như người ta nói: đi vào cái sừng trâu là đi vào con đường bế tắc.

Đó cũng là số phận của những kẻ đi ngược chiều lịch sử. Đó cũng là số phận của bọn bành trướng Bắc Kinh, của đế quốc Mỹ và bè lũ phản động nếu chúng cứ ngoan cố đi mãi vào con đường chống phá Việt Nam.

“Đàn gậy tai trâu”. Đó là câu nói khinh thường chúng tôi. Những bản đàn ca lừng củng như đâm vào tai các ông thì làm sao loài trâu chúng tôi ưa thích được.

Tết năm nay, ngành văn hóa đã vẽ một ché bé ngồi trên lưng tôi thổi sáo. Các ông xem, tôi đã chẳng nhảy theo điệu sáo đó là gì! Vậy cứ đem đàn mà gậy tai tôi!

Âm nhạc là điều không thể thiếu được trong cuộc sống, cũng như ngày Tết không thể thiếu tranh, thiếu pháo, thiếu bình hoa đào và châu cây quất...

Chúc cho ngành âm nhạc sẽ đáp ứng với nhu cầu ngày một cao của con người và làm đẹp thêm cho cuộc sống.

LÊ LINH

• MÃY MÃU CHUYỆN NGHỀ NGHIỆP.

Mùa xuân đột ngột tràn vào căn phòng bé nhỏ chứa đầy những bản ăng-két và tiếng nói cười của các nhà xã hội học. Họ đang nâng cốc chúc nhau năm mới thu được nhiều kết quả trong những đợt điều tra mới. Mang cái bệnh nghề nghiệp muôn thuở của những người nghiên cứu, câu chuyện của học rớt cuộc lại trở

về những ngày đi điều tra thực tế. Nhiều người
120

nghe

Truyện vui...

có thể không tin đó là những chuyện có thật. Nhưng cuộc sống có lẽ lý thú chính vì những chuyện tưởng như không thật mà lại có thật.

*** Chính xác**

Trưởng đoàn điều tra: - Tôi xin phổ biến kế hoạch điều tra nông thôn lần này của chúng ta. Sáng ăn sáng, trưa ăn trưa, tối ăn tối. Thời gian ở xã từ bảy ngày đến một tuần. Xin các đồng chí tôn trọng và thực hiện nội quy của đoàn...

Các điều tra viên: ??? ...

*** Rất thường xuyên? hay thường xuyên ?**

Nhà xã hội học A (buồn rầu): - Thật là xôi hỏng bỏng không chỉ vì các bản ăngkét.

Nhà xã hội học B: - Cậu nói lạ, tình yêu và ăngkét liên quan gì đến nhau?

Nhà xã hội học A: - Có gì đâu, đến thăm nàng đúng lúc mẹ nàng đang ốm. Mình vào thăm và buột miệng hỏi: “Dạ thưa Bác, bác ông rất thường xuyên hay thường xuyên ạ?”

Nhà xã hội học B: - Câu hỏi rất chuẩn ! ...

Nhà xã hội học A: - Nàng đuổi cổ tở ra khỏi nhà và bảo: “Anh ăn nói gở mồm lắm !”

*** Đúng như máy tính.**

Thủ trưởng: - Công việc xử lý số liệu thu được đòi hỏi sự chính xác cao độ...

Cán bộ Phòng Phương pháp: - Thưa thủ trưởng, đúng thế đấy ạ, mỗi cán bộ của Phòng Phương pháp là một cái máy tính nhỏ...

Thủ trưởng: Thế tại sao năm mười phần trăm số người được hỏi lại vừa “đồng ý” vừa “không đồng ý” khi trả lời câu hỏi 130?

Cán bộ Phòng Phương pháp: - Thưa thủ trưởng, chúng tôi thông cảm với sự lưỡng lự của người được hỏi...

*** Lại một đoàn văn công về làng**

Các nhà xã hội học nữ hay vào thăm các chợ làng mỗi khi đi công tác nông thôn.

Bà cụ bán hàng: - Các cô ở đoàn Chèo hay đoàn Cải lương đấy?

Các nữ xã hội học: - Dạ, chúng cháu ở đoàn Xã hội học ạ...

Bà cụ bán hàng (khen): - Các cô văn công có khác. Xã hội học hay Hoa Mai, Kim Phụng, ở đoàn nào nom cũng xinh cả...

*** Nữ hay nam.**

Đoàn cán bộ xã hội học trên đường đến đội 7 ở xã X. để phỏng vấn bà con nông dân. Từ đằng xa thấy bà con chờ đợi và bàn tán về đoàn.

Một người: - Gớm, đoàn này có đến sáu cậu nam và có bốn cô nữ...

Người khác: - Mười cậu đàn ông thì có, ho mặc quần bò cả thôi...

Một người: - Kia thôi, không là con gái thì tại sao lại quần khắn?

Khi đoàn đến gần và chào hỏi, mọi người mới hết thắc mắc : té ra đoàn toàn con gái.

Cho đến bây giờ có bao nhiêu nữ và bao nhiêu nam, vì sự hiểu nhầm này thường xuyên xảy ra. Chỉ biết rằng lần nào các đoàn điều tra của Viện Xã hội học cũng hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ được bà con rất yêu mến.

NGUYỄN HỒNG NHUNG

*** Rất am hiểu.**

Khi đi thực tế ở nông thôn, các nhà xã hội học thường tỏ ra rất am hiểu các công việc mùa màng. Sau đây là một trường hợp am hiểu.

Cán bộ xã hội học (thưa chuyện với bác nông dân):

- Cháu thấy giống lúa IR. 26 có năng suất cao và chịu phèn tốt hơn loại IR. 18, hợp tác xã nhà ta gieo loại nào đấy bác?

Bác nông dân: - Loại IR. 26 đây. (Lúc đó hai người đi qua ruộng lúa)

Cán bộ xã hội học: - Thế sao thửa đất tốt như thế này mà không trồng lúa để cõ mọc phí quá bác nhỉ.

Bác nông dân (ngạc nhiên): - Cậu bảo sao, lúa đây chứ, lúa IR. 26 đây.

*** Hiểu nhầm.**

Đi phỏng vấn, các cán bộ điều tra phải khéo léo khi hỏi về mức thu nhập, về tư liệu sinh hoạt của các đối tượng, vì có thể bị hiểu lầm.

Cán bộ điều tra (nói với bà chủ nhà): - Cháu là cán bộ xã hội học, đi tìm hiểu về tình hình đời sống dân cư trong vùng, xin bác cho biết gia đình bác có mấy người, thu nhập bình quân mỗi tháng bao nhiêu, nhà bác có viti, tủ lạnh, radiô, xe máy gì không?

Bà chủ nhà: - Đi khỏi đây ngay, không bà gọi công an bây giờ, chúng mày định nhòm ngó gì nhà bà đây hả?

*** Tưởng là cô, hóa ra là chú.**

Danh sách mẫu điều tra có khi bị chép nhầm, có khi sai số nhà. Người đi điều tra có khi tìm được nhà, nhưng nhà này lại không có người có tên họ như mình cần gặp. Có khi tìm thấy cả nhà, cả người, nhưng:

Cán bộ điều tra (nói với ông chủ nhà):

- Cháu xin được gặp cô Bình để nhờ cô chút việc ạ. Số là chúng cháu có tổ chức cuộc trưng cầu ý kiến, tên cô Bình được rút thăm, trúng vào đại biểu được mời phỏng vấn ạ.

Ông chủ nhà (bối rối): - Nhưng chính tôi là Bình đây, còn cháu gái Thanh Bình cháu tôi thì mới lên hai tuổi.

*** Anh ấy làm nghề gì?**

Hai cô gái tâm sự với nhau.

Cô A: - Hồi chiều có một anh chàng dở hơi phỏng vấn tớ nào là cô có thích xem phim

không, thường xem những loại phim gì, cô thích những nhân vật nào, những diễn viên nào, cô có xem phim của đạo diễn X. chưa?

Cô B: - Có khi anh ấy làm ở xưởng phim, anh ấy định giới thiệu cậu đóng phim chứ gì

Cô A: - Lúc đầu tớ cũng tưởng thế nhưng té ra lại không phải.

Cô B: - Làm cán bộ nghiên cứu xã hội học, thế mới dở hơi chứ.

LIU PHƯƠNG THẢO

• BẢO VỆ BẠN.

Đêm giao thừa, một ừ chuyên gia xã hội học ngồi mãi chờ chồng. Tới 8 giờ sáng mùng 1 Tết, anh ta mới về. Không muốn mất vui mấy ngày Tết, chị ta tạm thời chấp nhận câu giải thích của chồng: “Vui ở nhà một anh bạn”.

Sáng ngày mùng 3 Tết, chị ta muốn tìm ra vấn đề. Với thói quen nghề nghiệp, chị hỏi riêng 5 người bạn thân của chồng theo phương pháp phát chiếu gồm ba câu hỏi.

Khi thu 5 phiếu hỏi về, chị ta thấy cả 5 phiếu đều được trả lời giống hệt nhau ở các câu:

Kết quả như sau:

1. Đêm giao thừa, chồng tôi có ở nhà anh không?

- Có.

2. Lúc đó trong nhà anh có mấy người?

- Chỉ có tôi và chồng chị.

3. Nếu có thì thời gian là bao lâu?

- Ở nhà tôi cho tới sáng.

Như vậy, chồng mình cùng một lúc có mặt ở cả năm nơi!

Khi công bố kết quả nghiên cứu xã hội học đầu xuân, chị ta kết luận: “Đàn ông có tinh thần bảo vệ bạn bè rất cao!”

TRẦN KIM XUYẾN

• **CON BÁC THẬT LÝ TƯỞNG.**

Nhà xã hội học đi điều tra tình hình nếp sống của thanh niên. Vào một gia đình nọ, nhà khoa học gặp một phụ nữ trung niên. Cuộc phỏng vấn được tiến hành thật cởi mở, và xem ra thật kết quả:

- Thưa bác, bác được mấy anh, mấy chị ạ?
- Cảm ơn đồng chí, tôi có một cháu trai.
- Con bác có nghiện thuốc lá không ạ?
- Cháu không hề hút lấy một điếu đồng chí ạ?
- Thế còn rượu thì sao ạ?
- Thưa đồng chí, cháu không biết uống đâu ạ.
- Con bác có hay đi chơi khuya không ạ?
- Thưa, cháu thường đi ngủ sớm, không chơi bời gì đâu ạ!
- Bác thật hạnh phúc, có người con trai lý tưởng. Người yêu của anh ấy chắc phải xinh và ngoan lắm, bác nhỉ?

Người mẹ thoáng khuôn mặt:

- Chúng tôi xây dựng muộn, lại chậm có con, nên năm nay cháu mới tròn 5 tuổi thôi ạ.

Mặt trời hắt ánh nắng qua cửa sổ làm đỏ tía khuôn mặt nhà xã hội học...

- !!!

• **SAO CÔ NÓI XẤU TÔI!**

Đi làm về, nhà xã hội thấy chồng tay nắm tay nhau cuốn tạp chí mới in, đi đi lại lại, mặt hầm hầm.

- Tại sao cô bêu riếu trong tạp chí?
- Sao anh lại nói vậy?

Mở xoạch cuốn tạp chí trước mặt vợ, bàn tay vỗ đôm độp lên trang viết phê phán hành vi thiếu văn hóa của các ông chồng trong một số gia đình, người chồng chi chiết:

- Rành rành đây mà còn cãi cái gì? Cô thâm lắm, lấy chuyện Ngô để chửi Sở, mượn khoa học để bôi nhọ chồng. Tôi hỏi cô, hàng loạt tội cô kể ra đây..., không phải để nói xấu tôi thì nói xấu ai? Nói xấu ai, hở?

TRẦN THỊ QUÝ

• ĐỒNG CHÍ ĐÀO DUY TÙNG ĐẾN THĂM VÀ NÓI CHUYỆN VỚI TẠP CHÍ XÃ HỘI HỌC.

Nhân dịp Tạp chí *Xã hội học* tròn hai tuổi, ngày 26 tháng 1 năm 1985, Tạp chí *Xã hội học* đã tổ chức buổi họp mặt thân mật với cộng tác viên để kiểm điểm những việc đã làm, xác định những ưu điểm cần phát huy và những khuyết điểm cần khắc phục.

Đồng chí Đào Duy Tùng, Ủy viên Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tuyên huấn Trung ương đã đến thăm và nói chuyện với Tạp chí.

Tới dự cuộc họp mặt, có các đồng chí lãnh đạo Ủy ban Khoa học xã hội Việt Nam và các Viện nghiên cứu, nhiều giáo sư, phó giáo sư, chuyên viên nghiên cứu và đại diện các báo, các tạp chí trong và ngoài Ủy ban.

Trong hai năm qua, Tạp chí *Xã hội học* đã ra 8 số, trong đó có 5 số chuyên đề nhằm cố gắng thực hiện chức năng của mình và phản ánh tình hình các mặt của xã hội, phục vụ công tác tư tưởng của Đảng, kiến nghị những biện pháp quản lý xã hội.

Nói chuyện tại cuộc họp mặt, đồng chí Đào Duy Tùng hoan nghênh những thành tựu của Tạp chí, đồng thời nêu lên những nhiệm vụ mà giới xã hội học cùng Tạp chí cần đi sâu nghiên cứu trong thời gian tới. Đồng chí đã nhấn mạnh ba vấn đề chính.

1. Tình hình thế giới cũng như trong nước trong năm vừa qua và những nhiệm vụ nghiên cứu khoa học xã hội.

2. Những vấn đề xây dựng chủ nghĩa xã hội, đặc biệt là nhiệm vụ cải tiến cơ chế quản lý kinh tế - xã hội trong giai đoạn hiện nay.

3. Những vấn đề giáo dục phẩm chất đạo đức xã hội chủ nghĩa, không ngừng hoàn thiện công tác tư tưởng, không ngừng đấu tranh chống các biểu hiện tiêu cực.

Giáo sư Vũ Khiêu, Phó Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học xã hội Việt Nam kiêm Tổng biên tập Tạp chí *Xã hội học*, đã nêu lên những nhiệm vụ, những công việc mà Tạp chí *Xã hội học* cùng các tạp chí khác cần phối hợp nghiên cứu để thực hiện tốt những nhiệm vụ lớn lao mà Đảng đã đề ra trong năm 1985 và hứa sẽ cố gắng thực hiện tốt những ý kiến của đồng chí Đào Duy Tùng.

P.V.

• HỘI NGHỊ KHOA HỌC VỀ XÃ HỘI HỌC LỐI SỐNG

Ngày 1 tháng 12 năm 1984, Viện Xã hội học (thuộc Ủy ban Khoa học xã hội Việt Nam) đã mở hội nghị khoa học về xã hội học lối sống tại Hà Nội. Tham dự hội nghị có các giáo sư, các nhà khoa học cộng tác viên, đại biểu một số cơ quan cùng cộng tác tham gia đề tài và toàn thể cán bộ nghiên cứu trong Viện.

Mở đầu Hội nghị, đồng chí Chu Khắc, Trưởng Ban Lối sống của Viện đã trình bày bản báo cáo đề dẫn, nêu lên nhiệm vụ nghiên cứu lối sống của Viện trong hai năm 1983 – 1984 nhằm góp phần bước đầu kiến nghị về việc xây dựng lối sống mới, thực hiện đề tài trọng điểm của Ủy ban

khoa học xã hội Việt Nam cách mạng văn hóa và tư tưởng- một vấn đề đang được Đảng và Nhà nước rất quan tâm.

Bản báo cáo đã nêu lên những kết quả đạt được trong thời gian qua về các mặt sưu tầm, biên soạn, dịch, lược thuật, tổng thuật của các tác giả xã hội chủ nghĩa về phương pháp luận và những vấn đề thực tiễn của việc nghiên cứu lối sống: kết quả những cuộc điều tra xã hội học do Ban Lối sống tiến hành tại 6 nhà máy ở Hà Nội và một xã ở tỉnh Thái Bình, với sự cộng tác của các Ban khác trong Viện và sự phối hợp của Trung ương Đoàn Thanh niên cộng sản Hồ Chí Minh. Báo cáo cũng giới thiệu những kết quả điều tra nghiên cứu về lối sống tại Quận I thành phố Hồ Chí Minh cùng những vấn đề khác mà các cơ quan bên ngoài Viện đang đồng thời nghiên cứu.

Những kết quả bước đầu trên đây sẽ tạo cơ sở để trong những năm tới có thể đi sâu hơn về các mặt trong đề cương, nhằm hoàn thành bản thảo cuốn sách *Lối sống xã hội chủ nghĩa Việt Nam* trong tương lai.

Sau báo cáo đề dẫn, Hội nghị đã nghe những tham luận và phát biểu ý kiến của giáo sư Phạm Khiêm Ích về “Lý luận mácxít về hoạt động – cơ sở phương pháp luận của việc nghiên cứu lối sống”, của giáo sư Nguyễn Như Thiệt về “Chủ nghĩa Mác – Lênin với lối sống xã hội chủ nghĩa”, của giáo sư Đặng Nghiêm Vạn về “Truyền thống và cách mạng trong lối sống các dân tộc ít người ở Việt Nam”, của giáo sư Lê Văn Lan về “Lối sống thị dân Việt Nam lịch sử và hiện đại”, của giáo sư Cao Xuân Phổ về “Thế ứng xử Phật giáo của người bình dân Việt”, của nhà khảo cổ học Nguyễn Duy Hinh về “Ảnh hưởng Nho giáo và Phật giáo đến lối sống Việt Nam”, của phó tiến sĩ Đỗ Long về “Lối sống trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội”, v.v... Những tham luận trên đã nêu lên

được những vấn đề lý luận và lịch sử đang được mọi người quan tâm, làm sáng tỏ thêm vấn đề truyền thống của dân tộc và những đặc điểm của ý thức hệ Nho giáo và Phật giáo đã tác động đến lối sống của nhân dân ta trong quá khứ, vấn đề tiếp thu những nhân tố tích cực và bài trừ những yếu tố tiêu cực của các ý thức hệ phong kiến, tư sản và thực dân mới hiện nay trong xã hội ta để tiến tới xây dựng lối sống mới, con người mới, trước mắt là trong chặng đường đầu tiên của thời kỳ quá độ.

Phần thứ hai của Hội nghị, những người tham dự đã nghe ngót 20 báo cáo về những vấn đề thực tiễn của điều tra xã hội học như “Báo cáo về cuộc điều tra tính tích cực lao động của công nhân một số nhà máy ở Hà Nội”, “Về lối sống của thanh niên một xã ở Thái Bình”, “nhìn lại một số kết quả nghiên cứu xã hội học về nhà ở tại Thủ đô Hà Nội từ những quan điểm cơ bản của việc nghiên cứu lối sống”, “Lối sống nông thôn về nhà ở”. v.v... Hội nghị cũng đã nghe một số tham luận của các nhà nghiên cứu từ thành phố Hồ Chí Minh gửi ra như “Về hướng khắc phục mê tín tại thành phố Hồ Chí Minh” của Trần Hồng Liên, “Một số vấn đề trong nếp sống của nữ thanh niên thành phố Hồ Chí Minh” của Lưu Phong Thảo, “Tính tích cực chính trị - xã hội của người trí thức” của Nguyễn Quới, v.v...

Ngót ba mươi tham luận đề cập đến mọi khía cạnh nên ra trong đề cương nghiên cứu đã cho ta cái nhìn tổng quát về lý luận và thực tiễn, tạo cơ sở cho những bước tiếp theo, nhằm đi sâu vào những mặt cơ bản của lối sống, góp phần xây dựng con người mới làm chủ tập thể trong thời kỳ quá độ tiến lên chủ nghĩa xã hội hiện nay. Sau một ngày làm việc khẩn trương, nghiêm túc, Hội nghị đã thành công tốt đẹp.

P.V.

